

CHƯƠNG II HÀM SỐ BẬC NHẤT VÀ BẬC HAI

I. HÀM SỐ

VẤN ĐỀ 1: Tìm tập xác định của hàm số

Bài 1. Tính giá trị của các hàm số sau tại các điểm đã chỉ ra:

a) $f(x) = |-5x|$. Tính $f(0), f(2), f(-2), f(3)$.

b) $f(x) = \frac{x-1}{2x^2-3x+1}$. Tính $f(2), f(0), f(3), f(-2)$.

c) $f(x) = 2|x-1| + 3|x| - 2$. Tính $f(2), f(-2), f(0), f(1)$.

d) $f(x) = \begin{cases} \frac{2}{x-1} & \text{khi } x < 0 \\ \sqrt{x+1} & \text{khi } 0 \leq x \leq 2 \\ x^2-1 & \text{khi } x > 2 \end{cases}$. Tính $f(-2), f(0), f(1), f(2), f(3)$.

e) $f(x) = \begin{cases} -1 & \text{khi } x < 0 \\ 0 & \text{khi } x = 0 \\ 1 & \text{khi } x > 0 \end{cases}$. Tính $f(-2), f(-1), f(0), f(2), f(5)$.

Bài 2. Tìm tập xác định của các hàm số sau:

a) $y = \frac{2x+1}{3x+2}$

b) $y = \frac{x-3}{5-2x}$

c) $y = \frac{4}{x+4}$

d) $y = \frac{x}{x^2-3x+2}$

e) $y = \frac{x-1}{2x^2-5x+2}$

f) $y = \frac{3x}{x^2+x+1}$

g) $y = \frac{x-1}{x^3+1}$

h) $y = \frac{2x+1}{(x-2)(x^2-4x+3)}$

i) $y = \frac{1}{x^4+2x^2-3}$

Bài 3. Tìm tập xác định của các hàm số sau:

a) $y = \sqrt{2x-3}$

b) $y = \sqrt{|2x-3|}$

c) $y = \sqrt{4-x} + \sqrt{x+1}$

d) $y = \sqrt{x-1} + \frac{1}{x-3}$

e) $y = \frac{1}{(x+2)\sqrt{x-1}}$

f) $y = \sqrt{x+3} - 2\sqrt{x+2}$

g) $y = \frac{\sqrt{5-2x}}{(x-2)\sqrt{x-1}}$

h) $y = \sqrt{2x-1} + \sqrt{\frac{1}{3-x}}$

i) $y = \sqrt{x+3} + \frac{1}{x^2-4}$

Bài 4. Tìm a để hàm số xác định trên tập K đã chỉ ra:

a) $y = \frac{2x+1}{x^2-6x+a-2}$;

$K = \mathbb{R}$.

ĐS: $a > 11$

b) $y = \frac{3x+1}{x^2-2ax+4}$;

$K = \mathbb{R}$.

ĐS: $-2 < a < 2$

c) $y = \sqrt{x-a} + \sqrt{2x-a-1}$;

$K = (0; +\infty)$.

ĐS: $a \leq 1$

VẤN ĐỀ 2: Xét sự biến thiên của hàm số

Bài 1. Xét sự biến thiên của các hàm số sau trên các khoảng đã chỉ ra:

a) $y = 2x + 3; \mathbb{R}$.	b) $y = -x + 5; \mathbb{R}$.
c) $y = x^2 - 4x; (-\infty; 2), (2; +\infty)$.	d) $y = 2x^2 + 4x + 1; (-\infty; 1), (1; +\infty)$.
e) $y = \frac{4}{x+1}; (-\infty; -1), (-1; +\infty)$.	f) $y = \frac{3}{2-x}; (-\infty; 2), (2; +\infty)$.

Bài 2. Với giá trị nào của m thì các hàm số sau đồng biến hoặc nghịch biến trên tập xác định (hoặc trên từng khoảng xác định):

a) $y = (m-2)x + 5$	b) $y = (m+1)x + m - 2$
c) $y = \frac{m}{x-2}$	d) $y = \frac{m+1}{x}$

VẤN ĐỀ 3: Xét tính chẵn lẻ của hàm số

Bài 1. Xét tính chẵn lẻ của các hàm số sau:

a) $y = x^4 - 4x^2 + 2$	b) $y = -2x^3 + 3x$	c) $y = x+2 - x-2 $
d) $y = 2x+1 + 2x-1 $	e) $y = (x-1)^2$	f) $y = x^2 + x$
g) $y = \frac{x^2 + 4}{x^4}$	h) $y = \frac{ x+1 + x-1 }{ x+1 - x-1 }$	i) $y = 2x^2 - x $

VẤN ĐỀ 4: Tịnh tiến đồ thị

Bài 1. Gọi (G) là đồ thị của hàm số $y=2|x|$, ta được đồ thị hàm số nào khi tịnh tiến (G):

- lên trên 3 đơn vị;
- sang trái 1 đơn vị;
- sang phải 2 đơn vị rồi xuống dưới 1 đơn vị.

Bài 2: Gọi (d) là đường thẳng $y= 2x=f(x)$ và (d') là đường thẳng $y= 2x-3$. Ta có thể coi (d') có được là do tịnh tiến (d):

- Lên trên hay xuống dưới bao nhiêu đơn vị?

$$(d'): y=2x-3= f(x)-3$$

- Sang trái hay sang phải bao nhiêu đơn vị?

$$(d'): y=2x-3= 2(x-\frac{3}{2})$$

Bài 3 Cho đồ thị (H) của hàm số $y=-\frac{2}{x}$

- Tịnh tiến (H) lên trên 1 đơn vị, ta được đồ thị của hàm số nào?
- Tịnh tiến (H) sang trái 3 đơn vị, ta được đồ thị hàm số nào?

c) Tịnh tiến (H) lên trên 1 đơn vị, sau đó tịnh tiến đồ thị nhận được sang trái 3 đơn vị, ta được đồ thị hàm số nào?

Bài 4: Trong mặt phẳng tọa độ, cho các điểm $A(-1;3)$, $B(2;-5)$, $C(a;b)$. Hãy tính tọa độ các điểm có được khi tịnh tiến các điểm đã cho:

- a) Lên trên 5 đơn vị
- b) Xuống dưới 3 đơn vị
- c) Sang phải 1 đơn vị
- d) Sang trái 4 đơn vị.

II. HÀM SỐ BẬC NHẤT

Bài 1. Vẽ đồ thị của các hàm số sau:

a) $y = 2x - 7$ b) $y = -3x + 5$ c) $y = \frac{x-3}{2}$ d) $y = \frac{5-x}{3}$

Bài 2. Tìm tọa độ giao điểm của các cặp đường thẳng sau:

a) $y = 3x - 2$; $y = 2x + 3$ b) $y = -3x + 2$; $y = 4(x - 3)$
 c) $y = 2x$; $y = -x - 3$ d) $y = \frac{x-3}{2}$; $y = \frac{5-x}{3}$

Bài 3. Trong mỗi trường hợp sau, tìm giá trị k để đồ thị của hàm số $y = -2x + k(x + 1)$:

- a) Đi qua gốc tọa độ O
- b) Đi qua điểm $M(-2; 3)$
- c) Song song với đường thẳng $y = \sqrt{2}.x$

Bài 4. Xác định a và b để đồ thị của hàm số $y = ax + b$:

- a) Đi qua hai điểm $A(-1; -20)$, $B(3; 8)$.
- b) Đi qua điểm $M(4; -3)$ và song song với đường thẳng $d: y = -\frac{2}{3}x + 1$.
- c) Cắt đường thẳng $d_1: y = 2x + 5$ tại điểm có hoành độ bằng -2 và cắt đường thẳng $d_2: y = -3x + 4$ tại điểm có tung độ bằng -2 .
- d) Song song với đường thẳng $y = \frac{1}{2}x$ và đi qua giao điểm của hai đường thẳng $y = -\frac{1}{2}x + 1$ và $y = 3x + 5$.

Bài 5. Trong mỗi trường hợp sau, tìm các giá trị của m sao cho ba đường thẳng sau phân biệt và đồng qui:

- a) $y = 2x$; $y = -x - 3$; $y = mx + 5$
- b) $y = -5(x + 1)$; $y = mx + 3$; $y = 3x + m$
- c) $y = 2x - 1$; $y = 8 - x$; $y = (3 - 2m)x + 2$
- d) $y = (5 - 3m)x + m - 2$; $y = -x + 11$; $y = x + 3$
- e) $y = -x + 5$; $y = 2x - 7$; $y = (m - 2)x + m^2 + 4$

Bài 6. Tìm điểm sao cho đường thẳng sau luôn đi qua dù m lấy bất cứ giá trị nào:

- a) $y = 2mx + 1 - m$ b) $y = mx - 3 - x$
- c) $y = (2m + 5)x + m + 3$ d) $y = m(x + 2)$
- e) $y = (2m - 3)x + 2$ f) $y = (m - 1)x - 2m$

Bài 7. Với giá trị nào của m thì hàm số sau đồng biến? nghịch biến?

- a) $y = (2m + 3)x - m + 1$ b) $y = (2m + 5)x + m + 3$
- c) $y = mx - 3 - x$ d) $y = m(x + 2)$

Bài 8. Tìm các cặp đường thẳng song song trong các đường thẳng cho sau đây:

a) $3y - 6x + 1 = 0$ b) $y = -0,5x - 4$ c) $y = 3 + \frac{x}{2}$ d) $2y + x = 6$

e) $2x - y = 1$ f) $y = 0,5x + 1$

Bài 9. Với giá trị nào của m thì đồ thị của các cặp hàm số sau song song với nhau:

a) $y = (3m - 1)x + m + 3$; $y = 2x - 1$ b) $y = \frac{m}{1-m}x + \frac{2(m+2)}{m-1}$; $y = \frac{3m}{3m+1}x - \frac{5m+4}{3m+1}$

c) $y = m(x + 2)$; $y = (2m + 3)x - m + 1$

Bài 10. Vẽ đồ thị của các hàm số sau:

a) $y = \begin{cases} -x & \text{khi } x \leq -1 \\ 1 & \text{khi } -1 < x < 2 \\ x-1 & \text{khi } x \geq 2 \end{cases}$ b) $y = \begin{cases} -2x-2 & \text{khi } x < -1 \\ 0 & \text{khi } -1 \leq x \leq 2 \\ x-2 & \text{khi } x \geq 2 \end{cases}$

c) $y = |3x + 5|$ d) $y = -2|x - 1|$ e) $y = -\frac{1}{2}|2x + 3| + \frac{5}{2}$

f) $y = |x - 2| + |1 - x|$ g) $y = |x| - |x - 1|$ h) $y = x + |x - 1| + |x + 1|$

III. HÀM SỐ BẬC HAI

Bài 1. Xét sự biến thiên và vẽ đồ thị của các hàm số sau:

a) $y = x^2 - 2x$ b) $y = -x^2 + 2x + 3$ c) $y = -x^2 + 2x - 2$

d) $y = -\frac{1}{2}x^2 + 2x - 2$ e) $y = x^2 - 4x + 4$ f) $y = -x^2 - 4x + 1$

Bài 2. Tìm tọa độ giao điểm của các cặp đồ thị của các hàm số sau:

a) $y = x - 1$; $y = x^2 - 2x - 1$ b) $y = -x + 3$; $y = -x^2 - 4x + 1$

c) $y = 2x - 5$; $y = x^2 - 4x + 4$ d) $y = x^2 - 2x - 1$; $y = x^2 - 4x + 4$

e) $y = 3x^2 - 4x + 1$; $y = -3x^2 + 2x - 1$ f) $y = 2x^2 + x + 1$; $y = -x^2 + x - 1$

Bài 3. Xác định parabol (P) biết:

a) (P): $y = ax^2 + bx + 2$ đi qua điểm A(1; 0) và có trục đối xứng $x = \frac{3}{2}$.

b) (P): $y = ax^2 + bx + 3$ đi qua điểm A(-1; 9) và có trục đối xứng $x = -2$.

c) (P): $y = ax^2 + bx + c$ đi qua điểm A(0; 5) và có đỉnh I(3; -4).

d) (P): $y = ax^2 + bx + c$ đi qua điểm A(2; -3) và có đỉnh I(1; -4).

e) (P): $y = ax^2 + bx + c$ đi qua các điểm A(1; 1), B(-1; -3), O(0; 0).

f) (P): $y = x^2 + bx + c$ đi qua điểm A(1; 0) và đỉnh I có tung độ bằng -1.

Bài 4. Chứng minh rằng với mọi m , đồ thị của mỗi hàm số sau luôn cắt trục hoành tại hai điểm phân biệt và đỉnh I của đồ thị luôn chạy trên một đường thẳng cố định:

a) $y = x^2 - mx + \frac{m^2}{4} - 1$ b) $y = x^2 - 2mx + m^2 - 1$

Bài 5. Vẽ đồ thị của hàm số $y = -x^2 + 5x + 6$. Hãy sử dụng đồ thị để biện luận theo tham số m , số điểm chung của parabol $y = -x^2 + 5x + 6$ và đường thẳng $y = m$.

Bài 6. Vẽ đồ thị của các hàm số sau:

a) $y = x^2 - 2|x| + 1$ b) $y = x(|x| - 2)$ c) $y = x^2 - 2|x - 1|$

$$\begin{array}{l}
 \text{d) } y = \begin{cases} -x^2 - 2 & \text{nếu } x < 1 \\ 2x^2 - 2x - 3 & \text{nếu } x \geq 1 \end{cases} \quad \text{e) } y = \begin{cases} -2x + 1 & \text{nếu } x \geq 0 \\ x^2 + 4x + 1 & \text{nếu } x < 0 \end{cases} \quad \text{f) } y = \begin{cases} 2x & \text{khi } x < 0 \\ x^2 - x & \text{khi } x \geq 0 \end{cases}
 \end{array}$$